

ВІДГУК

на дисертаційну роботу Стойки Василя Володимировича «Хірургічне лікування хворих з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.21 – «травматологія та ортопедія»

Актуальність теми. Підвищення ефективності хірургічного лікування хворих з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу має велике медико – соціальне значення, що обумовлено низкою чинників. Притаманний травмам цієї локалізації у пацієнтів похилого і старечого віку ризик порушення регенерації у випадках захворювань щитовидної залози, що супроводжуються тиреотоксикозом, суттєво підвищується. При застосуванні консервативних методів лікування таких пошкоджень важко уникнути гіпостатичних ускладнень та декомпенсації хронічних захворювань, які підвищують показники летальності та інвалідизації.

Остеосинтез з застосуванням накісткових або інтрамедулярних конструкцій з динамічною компресією кісткових уламків покращує наслідки лікування, проте досі немає єдиної думки щодо показань і протипоказань до вибору способів хірургічних втручань при різних типах вертлюгових переломів, термінів та методів реабілітації.

Вищевикладене обумовлює актуальність теми дисертаційної роботи доцільність та перспективність досліджень, спрямованих на підвищення ефективності хірургічного лікування пацієнтів з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки, що перебігають на фоні тиреотоксикозу, та вдосконалення методів їх реабілітації

Зв'язок роботи з науковими програмами та темами.

Дисертаційну роботу виконано згідно з планом науково-дослідних робіт Державної установи «Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І. Ситенко Національної академії медичних наук України» відповідно до договору про наукову співпрацю між Державним вищим навчальним закладом «Ужгородський національний університет» МОН України та Державною установою «Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І. Ситенко

Національної академії медичних наук України», який передбачав спільне виконання науково-дослідної роботи «Розробити методики ендопротезування кульшового суглоба при наслідках травм кульшової западини та проксимального відділу стегнової кістки». Автор провів патентно-інформаційний пошук, виконав клінічні та рентгенологічні обстеження хворих, розробив алгоритм діагностики та лікування черезвертлюгових переломів на фоні тиреотоксикозу.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків. Їх достовірність та новизна.

Основні наукові положення і висновки закономірно впливають із змісту дисертації, переконливо обґрунтовані та базуються на вірогідних результатах проведених автором досліджень з адекватною статистичною обробкою отриманих результатів.

Достовірність дослідження забезпечена використанням сучасних, адекватних меті та завданням роботи методів: загальноклінічного та рентгенологічного - використано для обстеження хворих до та після хірургічного лікування; математичного моделювання - для визначення розподілу напруг нижньої кінцівки в різних модельованих умовах; методів кісткової денситометрії - використано для оцінки мінеральної щільності складових проксимального відділу стегна; біохімічні методів – для дослідження як загального стану пацієнтів, так і для виявлення особливостей кісткового метаболізму.

Наукова новизна дослідження.

Дисертація має переконливо обґрунтовану наукову новизну, яка полягає в тому, що автором уперше на підставі математичного моделювання визначено особливості розподілу напружено-деформованого стану в системі «стегнова кістка – фіксатор» у разі використання для фіксації вертлюгових переломів пристроями з накістковим та інтрамедулярним типом фіксації. Доповнено наукові знання щодо метаболічних порушень у кістковій тканині в пацієнтів із

переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу, які характерні для розвитку гормонального (тиреоїдного) остеопорозу.

Також уперше доведено, що застосування інтервальних гіпоксичних тренувань у схемі комплексного лікування хворих на тиреотоксикоз із використанням малоінвазивних методик хірургічного втручання за показниками біохімічних маркерів сприяє зменшенню запально-деструктивних процесів в організмі пацієнтів, покращенню енергетичного обміну, усуненню гіпоксії та ішемії органів і тканин упродовж реабілітаційного періоду. Дисертантом уперше розроблено алгоритм вибору методики хірургічного лікування переломів вертлюгової ділянки стегнової кістки в пацієнтів із тиреотоксикозом з урахуванням соматичного стану, типу перелому, ступеню остеопорозу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що розроблений алгоритм лікування хворих на тиреотоксикозом із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки дає можливість диференційовано підходити до вибору металофіксатора залежно від типу перелому та ступеня остеопорозу.

Запропоновано реабілітаційну програму з використанням інтервальних гіпоксичних тренувань у післяопераційному періоді в пацієнтів із вертлюговими переломами стегнової кістки після малоінвазивних методик хірургічного лікування.

Стислий зміст та загальна оцінка дисертації.

Дисертація викладена за класичною схемою на 178 сторінках і складається зі вступу, огляду літератури, опису матеріалів, методів дослідження, трьох розділів власних досліджень, оцінювання отриманих результатів, висновків, списку використаних літературних джерел та додатків. Робота ілюстрована 44 рисунком та 28 таблицями. Список використаних джерел містить 212 робіт (122 – кирилицею, 90 – латиницею).

Оформлення рукопису відповідає усім необхідним вимогам.

Вступ має необхідні структурні частини (актуальність, мета й задачі дослідження, його, наукова новизна, практичне значення, апробація результатів).

Дисертант переконливо обґрунтовує актуальність обраної теми, визначає мету роботи. Сформульовані автором завдання дослідження конкретні та повністю впливають із поставленої мети. Коректно обрані об'єкт та предмет дисертації.

Особистий внесок автора у виконанні проведених досліджень більш ніж достатній. Матеріали дисертації апробовані на численних вітчизняних та міжнародних фахових наукових форумах.

Наведена у вступі інформація чітка та повна.

У **першому** розділі дисертант розкриває сучасний стан питання хірургічного лікування хворих з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу. В чотирьох підрозділах висвітлено статистичні дані щодо пошкодження вертлюгової ділянки стегнової кістки у хворих тиреотоксикозом, кістковий метаболізм і мінеральна щільність кісткової тканини при тиреотоксикозі, медикаментозна корекція порушень обміну кісткової тканини, класифікація переломів вертлюгової ділянки та волюція методів лікування переломів вертлюгової ділянки на фоні остеопорозу.

Слід відзначити, що автором проведено ретельний аналіз достатньої кількості сучасних літературних джерел, що дає вичерпну інформацію щодо стану досліджуваної проблеми та викристалізовує суперечливі питання та перспективні напрямки подальших наукових розробок.

У **другому** розділі наведені дані щодо матеріалу, дизайну та методам дослідження. Автор докладно подає загальна клінічну характеристику хворих і наводить особливості загальноклінічного, рентгенологічного методів дослідження, кісткова денситометрія, оцінювання за шкалою Сальваті-Вільсона, біохімічні методи, а також математичного моделювання та статистичної обробки результатів досліджень.

Аргументи дисертанта щодо відповідності методологічного забезпечення роботи її меті та завданням не викликають сумніву. Коректність та інформативність використаних в роботі сучасних методів забезпечують беззаперечну вірогідність отриманих автором наукових даних.

У **третьому** розділі дисертації висвітлені дослідження напружено-деформованого стану елементів біомеханічної системи, яка описує металоостеосинтез при переломах вертлюгової ділянки стегнової кістки. У його трьох підрозділах наведено дані щодо створення варіантів моделей для дослідження напружено-деформованого стану, результати дослідження напружено-деформованого стану елементів біомеханічної системи, та визначення максимально допустимого навантаження на її елементи.

У **четвертому** розділі наведено **результати** досліджень мінеральної щільності та біохімічні маркери стану кісткової тканини у хворих із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки та тиреотоксикозом у динаміці відновного лікування. Автором доведено, що вплив тиреоїдних гормонів на кісткову тканину збільшує інтенсивність катаболічних процесів в організмі пацієнтів та змінює біохімічні маркери крові та сечі, які є показниками обміну кісткової тканини. Динаміка змін біохімічних маркерів у поєднанні із покращенням клінічного стану пацієнтів першої групи, які отримували у післяопераційний період окрім медикаментозного лікування процедури інтервального гіпоксичного тренування, свідчить про більш високу ефективність застосування комплексу вказаних лікувальних заходів.

П'ятий розділ присвячено методам лікування хворих з переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки, а саме остеосинтезу з застосуванням фіксаторами DHS та PFNA. Наведено розроблений автором алгоритм їх застосування в залежності від соматичного стану, типу перелому, ступеню остеопорузу за умов тиреотоксикозу. Також висвітлено місце інтервального гіпоксичного тренування в комплексі післяопераційної реабілітації.

У **шостому** висвітлено результати оцінювання ефективності лікування хворих на тиреотоксикоз із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки. Дисертантом доведено, що використання пристроїв DHS та PFNA забезпечує стабільну фіксацію, дозволяє раннє навантаження на оперовану кінцівку та в більшості випадків забезпечує хороший результат і призводить до зрощення перелому. У хворих, яким застосовували реабілітаційну програму з використанням

інтервального гіпоксичного тренування відмічалось підвищення оцінки за шкалою Сальватті-Вільсона по всім параметрам, яке наближалось до показників хворих контрольної групи.

Висновки добре обґрунтовані, містять необхідну інформацію та відповідають завданням дослідження

Впровадження результатів. Результати дослідження впроваджено у клінічну практику КУ «Обласна клінічна лікарня ім. О.Ф. Гербачевського» Житомирської обласної ради, КЗ «Смілянська міська лікарня імені Тараса Шевченка», КЗ «Сколівська районна лікарня», Закарпатської обласної клінічної лікарні імені Андрія Новака, Міжгірської районної лікарні, КЗ «Тячівська районна лікарня, Виноградівської районної лікарні.

За темою дисертації опубліковано 9 наукових робіт, у тому числі 7 статей у наукових фахових виданнях, 1 патент України, 1 робота в матеріалах науково – практичної конференції конференції.

Результати дослідження обговорено на численних наукових форумах, в тому числі - міжнародних.

Автореферат відповідає змісту дисертації.

Принципових зауважень до роботи немає, але при ознайомленні з рукописом виникає ряд запитань:

1. Якщо розробка нової класифікації вертлюгових переломів не передбачено метою та завданнями Вашого дослідження, то чи варто присвячувати цьому питанню окремий підрозділ огляду літератури?
2. Чи доречно впровадження інтервального гіпоксичного тренування в комплекс післяопераційної реабілітації у більш широкого контингенту пацієнтів з переломами кісток ?
3. Як заходи, спрямовані на профілактику післяопераційних ускладнень у хворих на тиреотоксикоз із переломами вертлюгової ділянки стегнової кістки Ви вважаєте найбільш ефективними ?

Вказані зауваження не є суттєвими та не зменшують цінність дисертаційної роботи та її позитивну оцінку.

Висновок

Дисертаційна робота Стойки Василя Володимировича «Хірургічне лікування хворих з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу», яка представлена на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.21 – «травматологія та ортопедія» є самостійним і завершеним науковим дослідженням, в якому вирішено важливе наукове завдання.

Дисертацію виконано на достатній кількості матеріалу з використанням сучасних методів досліджень. Мета роботи досягнута, завдання вирішені, висновки переконливі та відповідають завданням і меті наукової праці.

Отримані результати науково обґрунтовані і висвітлені в опублікованих роботах. Зміст автореферату відображає основні положення дисертації.

Результати дослідження мають важливе клінічне значення і впроваджено в практику роботи спеціалізованих медичних закладів.

Вище викладене дозволяє зробити висновок, що дисертаційна робота Стойки Василя Володимировича «Хірургічне лікування хворих з переломом вертлюгової ділянки стегнової кістки на фоні тиреотоксикозу», за актуальністю, методичним рівнем і обсягом досліджень, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів, обґрунтуванням висновків повністю відповідає встановленим вимогам п.11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» ДАК МОН України, а дисертант заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.21 – травматологія та ортопедія.

Офіційний опонент

Зав. кафедрою фізичної
реабілітації та спортивної медицини
Харківського національного
медичного університету МОЗ України
доктор медичних наук, професор

Істомін А.Г.

*Надійшов до
ради 27.10.17р.*